

OBSAH

1. ÚVOD

2. BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ

3. ZÁKLADNÍ POSUNY V POLITICKO-BEZPEČNOSTNÍ A STRATEGICKÉ SITUACI

3.1. Masová migrace ze zemí Blízkého východu do Evropy

3.2. Zkušenosti z ozbrojených konfliktů

3.3. Ukrajina a Ruská federace

3.4. Zkušenosti z ozbrojeného konfliktu na Ukrajině

3.5. Vstup České republiky do EU, Evropská bezpečnostní a obranná politika

4. REFORMY ARMÁDY

5. POPIS SOUČASNÉHO STAVU ARMÁDY

6. NAVRHOVANÉ ZÁSADY KONCEPČNÍCH ZMĚN

7. ZÁVĚR

1. ÚVOD

Materiál SPD „Česká republika – náš bezpečný domov, naše úspěšná budoucnost“ v oblasti obrany naší země je zpracován na základě Programu politického hnutí SPD, který byl schválen na 1. ideové konferenci v prosinci 2015 a dále rozpracovává tento materiál do oblasti armády. Musí logicky vzít v úvahu celou řadu změn, které proběhly a probíhají nejen u nás, ale také ve světě a i v české armádě. Různých koncepcí, reforem, Bílých knih atp. bylo napsáno spousta a zabývala se jimi celá řada odborníků a vědeckých pracovníků, jak z řad armády, tak i široké veřejnosti. Ve skutečnosti však k žádným pozitivním změnám nikdy nedošlo. Vždy se jednalo o změny nekoncepční. Armáda české republiky (AČR) se od roku 1993 potýká s neucelenou koncepcí, která se vždy rozpracovávala a diskutovala tak dlouho až nakonec vlivem nedostatku finančních zdrojů a rozpočtových škrtek nebo změnou politické reprezentace skončila více méně nezdarem. Charakteristiky bezpečnostního prostředí, z kterých tyto dokumenty vycházejí, nejsou aktuální vzhledem k délce doby jejich zpracování a nebraly v úvahu aktuální skutečnosti jako je neřízená masová migrace milionů obyvatel z Blízkého východu a Afriky, nástup radikálního islámu anebo ukrajinskou krizi, která v konečném důsledku může mít za důsledek zásadní změnu bezpečnostní situace v Evropě. Další významem narůstajícím je hrozba terorismu, kybernetických útoků a ochrana kritické infrastruktury¹.

Politici a média šíří dvě vytrvalé lži. První je falešný názor, že pro obranu země stačí malá profesionální armáda. Není tomu tak. Bez vycvičených záloh a branné přípravy obyvatel dojde k rychlému zhroucení odporu. Druhou lží je bodované falešné přesvědčení, že nás bude bránit NATO a EU.

V případě útoku na naši zem, nebo ohrožení její bezpečnosti neexistuje žádný závazek k okamžité ozbrojené akci jiné země v rámci NATO a EU na naši obranu. Česká republika je tedy bez pevné spojenecké vazby. Historická zkušenost naší země ukazuje, že nelze předat odpovědnost za bezpečí země na spojence. Rok 1938 a 1968 ukazují na nebezpečí takového stavu.

---

¹ Tento úkol je však průřezový nejen silovými resorty ale i zpravodajskými službami a vyžaduje komplexní samostatné systémové řešení.

Snahou tohoto dokumentu je představit ucelený pohled SPD na budoucnost AČR. Je to otevřený materiál, který bude podléhat diskusi. Je potřeba většího zapojení široké veřejnosti do obrany naší země včetně povinné vojenské přípravy a domobrany².

Materiál je v opozici oproti současné vládní koncepci výstavby AČR jako malého profesionálního expedičního sboru, která znamená výrazné omezení schopnosti ČR bránit své vlastní území svými silami a prostředky.

2. BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ

Česká republika čelí novým výzvám a rizikům. Při jejich řešení chce SPD dávat přednost politickým prostředkům a mírovému řešení. V souladu se zahraničně-bezpečnostní politikou a obrannou politikou je potřeba se soustředit na budování především vlastních obranných mechanismů v souvislosti se sousedními státy, převážně státy V4.

Budování vlastních schopností a posílení vztahů se státy V4 by mělo postupně doplnit naši aktivitu a angažovanost v plnění spojeneckých závazků v NATO a EU, které prokázaly svou neschopnost zabezpečit ochranu obyvatel států EU v souvislosti s migrační vlnou z Balkánu a Blízkého východu. Je evidentní, že samostatné suverénní státy tyto schopnosti potřebují a nesmí jim chybět ani politická vůle hájit zájmy svých občanů samostatně.

Jsme si vědomi, že žádná země (kromě světových velmocí), a tedy ani Česká republika nemá dost obranných zdrojů, aby byla schopna eliminovat všechny potenciální hrozby. Hrozby jsou charakterizovány svou pravděpodobností a jejich predikce musí být analyzována a klasifikována našimi zpravodajskými službami v dostatečném časovém předstihu. Realita je

---

² Změnou zákona o obcích k posílení bezpečnosti v obcích. Jedná se o skupinu běžných občanů, kteří jsou organizováni za účelem poskytnutí militantní či policejní služby. Domobrana může nabývat celou řadu podob. Může mít formu organizované domobrany, která slouží jako rezerva profesionální armádě a která je složena z dobrovolných vojáků. Domobrana také může být chápána jako soubor fyzicky schopných mužů a žen, kteří mohou být v případě potřeby povoláni do zbraně. Tato forma bývá označována jako neorganizovaná domobrana. Jako další pak můžeme zmínit soukromou domobranu, jež může a nemusí mít podporu státu. Domobrana má anti-vládní charakter. Není tedy odpovědná státu.

však jiná. Jedním z důvodů je i roztříštěnost našich zpravodajských služeb umocněná nekompetentním politickým řízením a prosazováním stranických a partiálních zájmů. Část hrozeb může být eliminována, ale vždy budou existovat hrozby, na jejichž eliminaci nebudeme mít dostatek vlastních zdrojů.

Současné bezpečnostní prostředí je charakterizováno zvýšenou pravděpodobností vzniku globálního konfliktu, který může být velmi rychle eskalovat v důsledku rozšíření konfliktu na východě Ukrajiny. Podobný potenciál má konflikt na Středním východě. V současné době je vznik konfliktu střední a vysoké intenzity v Evropě a blízkém regionu těžko předvídatelný a jeho pravděpodobnost se zvyšuje. Pravděpodobnost šíření zbraní hromadného ničení je vysoká. Velmi nepředvídatelné a vzrůstající se stávají nevojenské hrozby přírodních/ekologických katastrof.

Za největší hrozbu pro bezpečnost ČR a stabilitu jejího politického, ekonomického a sociálního systému považujeme v současné době masovou migraci miliónů obyvatel, jejichž kulturní, historické a sociální chování v souvislosti s náboženstvím je s našimi hodnotami neslučitelné. Stupňující migraci považujeme za zásadní hrozbu naší státní existence. Jedním z rizik pro bezpečnost ČR, omezujícím v podstatě schopnost bránit území a jeho celistvost, je i současný stav AČR a celkové připravenosti občanů České republiky na možnost konfliktu na našem území. Za tuto situaci nesou politickou odpovědnost veškeré předchozí vlády od roku 1989.

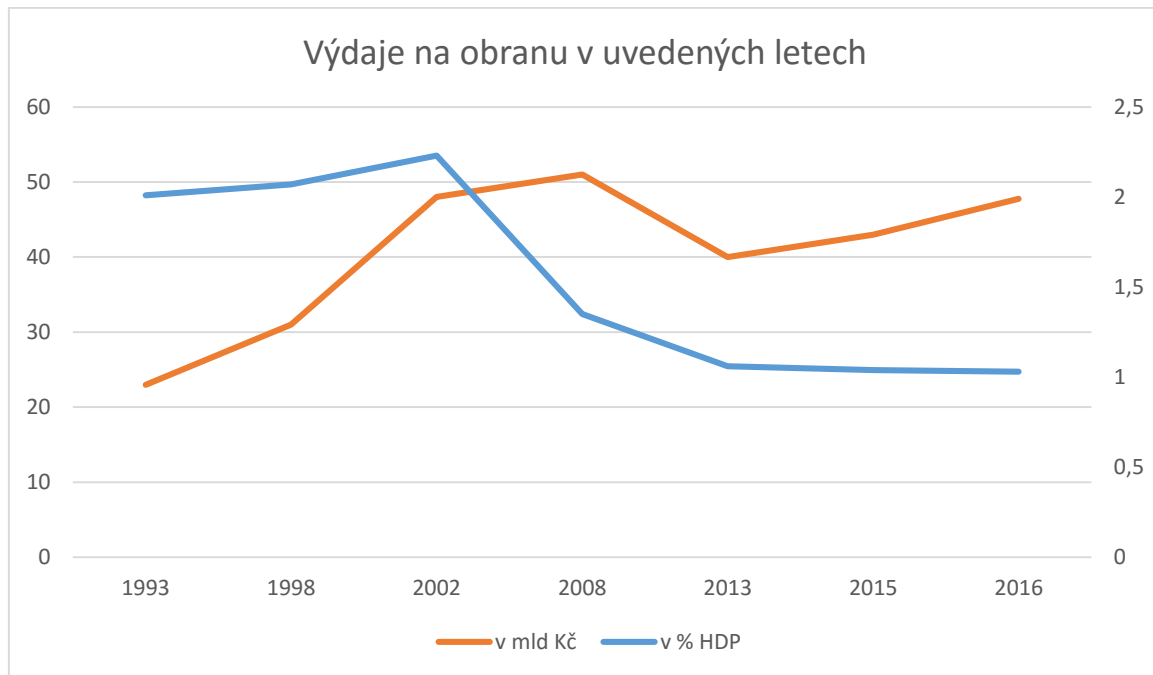
Největší chybou, se kterou je možné se setkat v našich národních dokumentech, je bezduché přejímání analýz bezpečnostního prostředí a z nich vyplývajících hrozeb bez aplikace na podmínky ČR a její armády. Pokud provedeme analýzu bezpečnostního prostředí je zřejmé, že nelze zcela vyloučit ozbrojený mezistátní konflikt vysoké intenzity v euroatlantickém prostoru. To obecně vyvolává nejen silnější poptávku po moderních vojenských schopnostech poskytujících věrohodné odstrašení proti potencionálnímu protivníkovi, ale nutnost správně se rozhodnout o charakteru vlastních ozbrojených sil a ochraně obyvatelstva. Na symetrický konflikt budeme potřebovat těžkou vševojskovou armádu, naproti tomu hybridní konflikt s asymetrickým protivníkem bude vyžadovat zejména mobilitu, speciální jednotky a zpravodajství. Státy s obdobným ekonomickým a vojenským potenciálem nemohou tuto roli zvládnout sami. Státy EU se čím dál více stávají vojensky závislými na USA. Možností jak tuto situaci změnit je hledat řešení ve vlastním způsobu obrany ve zcela nových formátech

spolupráci států. O formách našeho členství v rámci NATO a EU by občané naší vlasti měli rozhodnout v rámci referenda. Naše armáda je dnes zásadním způsobem závislá na našem partnerství v rámci NATO a nelze o tom pochybovat. Pokud by v rámci referenda bylo občany rozhodnuto o vystoupení z NATO, je třeba převzít odpovědnost za případné riziko a hledat náhradní strategické partnerství a budovat v dostatečném množství vlastní obranné síly včetně vojsk protivzdušné obrany státu.

Dynamika současných hrozeb v bezpečnostním prostředí zásadním způsobem zvyšuje nároky na připravenost a včasnou dostupnost sil a zásob pro řešení případného konfliktu a jeho eliminaci. V současné situaci neexistují téměř žádné možnosti věrohodně předvídat vznik jednotlivých krizových stavů s potenciálem vojenské konfrontace. Tím pádem rostou i požadavky na rozvinutí válečných struktur v podstatně kratším časovém úseku a vzniká nutnost držet i v hlubokém míru dostatečné zásoby a výrobní kapacity. Z uvedeného vyplývá, že se výrazně zkracuje doba, kterou by bylo možné využít pro přípravu a realizaci adekvátních opatření posilujících vojenské schopnosti před vznikem krizové situace.

3. ZÁKLADNÍ POSUNY V POLITICKO-BEZPEČNOSTNÍ A STRATEGICKÉ SITUACI

V posledních letech došlo v politicko-bezpečnostní a strategické situaci ve světě, v Evropě i u nás k celé řadě zřetelných posunů, které musíme reflektovat v kontextu ozbrojených sil suverénního státu. Jejich budování je dlouhodobý proces vyžadující širokou politickou podporu napříč celým politickým spektrem. Vyžaduje dostatečnou flexibilitu, aby mohl reagovat na změnu politické, bezpečnostní a ekonomické situace. Tento proces je dlouhodobě degradován neustále se snižujícím zdrojovým rámcem vyčleněným na obranu v poměru k HDP (obr. 1)

3.1. Masová imigrace do Evropy

Evropa čelí největšímu náporu vlny ilegálních imigrantů od konce 2. světové války. Ekonomické, sociální, ekologické a demografické krize doprovází regionální konflikty. V roce 1991 začala „Operace Pouštní bouře“ vedená USA za podpory koalice, na kterou navázala celá řada konfliktů nízké a střední intenzity často bez mandátu RB OSN. Tyto konflikty především v oblasti severní Afriky, Blízkého východu a Balkánu rozvrátily místní stabilitu. Celkovým důsledkem je dnešní masová migrace obyvatel. Tato migrace nyní neprobíhá jako samovolný proces, ale je nástrojem k prosazování a šíření ortodoxního islámu a nástrojem prosazování mocenských zájmů.

3.2. Zkušenosti z ozbrojených konfliktů

Válečný konflikt v Iráku byl v mnoha ohledech přelomový v dějinách vojenství. Během první noci války Irák ztratil všechna řídicí centra svého letectva, stejně jako všechny radary a velkou část své protiletadlové raketové obrany. Velké množství iráckých válečných letadel bylo zničeno na zemi. Nejen vojenské cíle byly zničeny, ale i civilní infrastruktura a zdroje vody. Bomby zničily ovládací systémy všech hlavních přehrad, většina čerpacích stanic a řada čistíren odpadních vod byla zničena. Splašky proudily přímo do Tigridu, z něhož civilní obyvatelstvo muselo brát vodu, což mělo za následek šíření epidemických chorob. Nejméně 2 miliony mrtvých a 6 milionů uprchlíků je výsledek. Zbídačelá země, která je znečištěna radioaktivním odpadem díky municí z ochuzeného uranu má za

následek vrozené vady u novorozenců. Hrozba použití zbraní hromadného ničení ze strany Iráku se nakonec ukázala jako neopodstatněná. 13 let dlouhé sankce vlády George H. Bushe a Billa Clintona si vyžádaly kvůli nedostatku dovážených léků podle údajů OSN životy 500 000 iráckých dětí. Postup USA v konfliktech v Iráku, Afganistánu, Libyi vytvářel živnou půdu pro formování radikálních islámských skupin.

Operace „Enduring Freedom“ v Afghánistánu a „Iraqi Freedom“ v Iráku byly také testem pro nejnovější válečnou doktrínu USA, tzv. EBAO³. Znamenal konec klasického válčení s frontovými liniemi a přechod k nelineárnímu válčení bez jasného rozhraní mezi frontovými liniemi, to vše ve vysokém operačním tempu za použití nejmodernějších technologií. Dalším výrazným prvkem se stala mobilita jednotek za využití nejmodernějších zdrojů zpravodajských informací. Význam letecké převahy potvrdila i letecká válka sil NATO proti Jugoslávii v roce 1999. Tato válka ale také ukázala, že dobře vycvičené a připravené síly relativně malé země jsou schopny dlouhou dobu čelit daleko silnějšímu protivníku s moderní technikou.

Zkušenosti z těchto operací ukázaly, že zdaleka neskončila éra obrněných jednotek a že mechanizované vojsko s obrněnými vozidly má nezastupitelné místo v operační sestavě použitých sil. Jejich předností je odolnost a schopnost vysoké ochrany živé síly zejména v boji s improvizovanými elektronickými výbušnými zařízeními (C-IED⁴). Vznikla i potřeba menších lehkých obrněných vozidel pro boj ve městech a jejich úzkých uličkách. Vyžaduje to však techniku na velmi vysoké technologické úrovni od elektroniky, rušiček, informačních systémů, řízení palby a vysoce účinnou municí. Velmi důležitými prvky jsou bezporuchovost a opravitelnost, resp. logistika. Tímto způsobem se stává tato technika velmi finančně náročnou. Vysoce účinná kombinace manévru, mobility, informační převahy, přesné palby a ochrany živé síly vytváří účelově utvářená úkolová uskupení s velkými bojovými schopnostmi, avšak klade také nároky na technologický rozvoj a hlavně finanční zdroje. Stejně tak použití taktického letectva ve válečném konfliktu vyžaduje jednoznačnou technologickou převahu, avioniku, prostředky elektronického boje a přesně naváděnou municí v kombinaci s vysokou úrovní výcviku pilotů. V případě letectva se jedná o finančně vysoce náročné a tudíž nikoliv každému státu dostupné vojenské prostředky. Na základě těchto zkušeností lze konstatovat, že jednotky menší než divize jsou vhodné jako jednotky pro nasazení do

---

³ Effect Based Approach of Operations

⁴ Counter-Improvised Electronic Devices

moderního boje. V našich podmínkách to znamená, že má význam budovat jednotky brigádního typu. Z těchto brigád potom mohou být vybírány podle typu použití jednotky praporečnického nebo rotního typu které se mohou zapojovat do prvků operační sestavy případného mnohonárodního úkolového uskupení. Jednotka brigádního typu je potom schopná nezávislé operace v oblasti přibližně 70x70 km a každá může řídit až 4 prapory. Znamená to tedy cestu k menšímu počtu silnějších brigád. Konflikty v Iráku a Afganistánu také ukázaly zranitelnost okupačních sil v boji s odhodlaným protivníkem využívajícím asymetrické metody boje.

3.3. Ukrajina a Ruská federace

Vnitřní situace Ukrajiny je zcela zásadní příčinou toho, že ke konfliktu vůbec došlo. Ukrajinu lze charakterizovat jako zemi, která byla, a dodnes z velké části je, ovládána zkorumpovanými a nekompetentními politiky. Pokud by byla Ukrajina standardně fungující zemí, s funkční státní správou, policií, tajnými službami a armádou, pak by konflikt měl zcela jiné (menší) rozměry. Co se týče samotného Krymu, tak je odpověď zcela jednoduchá. Zde se jedná o vojensko-politickou příčinu konfliktu. Na Krymu šlo o strategické zájmy Ruska, neboť Sevastopol je jediný přístav, kde může kotvit ruská černomořská flotila. Přístav je jejím sídlem již od carských časů. Proto byl Kreml připraven udělat vše proto, aby jej připojil.

Ukrajina je na rozdíl od Ruska uměle vytvořený stát, a její hranice byly vytýčené bývalými politickými špičkami Sovětského svazu. Trpí absencí historické tradice vlastní státnosti a za 25 let své existence nebyla schopna vytvořit funkční stát akceptovatelný všemi obyvateli a národnostmi Ukrajiny. Na Ukrajině proběhl státní převrat spojený se svržením prezidenta. Následkem potom bylo povstání ruskojazyčného obyvatelstva a vytvoření místních „milicí“ tzv. domobrany. Reakce Kyjeva bylo zahájení protiteroristické operace, takže se rusky hovořící občané označili za teroristy, ačkoliv např. v Novoruské oblasti žili po celé tisíciletí. Je to důsledek politiky, kdy se pomocí manipulace, diskriminace a propagandy masmédií dosáhl požadovaný stav napětí, který vedl k ozbrojenému konfliktu. Konflikt vytvořil na východě Ukrajiny neuznané povstalecké republiky, které s podporou Ruska vytvořily politickou a vojenskou protiváhu vládě v Kyjevě. Na Rusko bylo vlivem těchto událostí uvaleno embargo. Dnes jde o zamražený konflikt a obrovským potenciálem eskalace.

3.4. Zkušenosti z ozbrojeného konfliktu na Ukrajině

Konflikt na Ukrajině se vzpírá zařazení do kategorií střetnutí mužů v uniformách. V tomto ozbrojeném konfliktu se nestřílí jen ze samopalů a děl. Obraz novodobé „on-line maskirovky“ by nebyl úplný bez své informační polohy. Používají se více či méně sofistikované zbraňové systémy v kombinaci se zpravodajskými hrami, informacemi a dezinformacemi (INFOOPS). V čele bojujících nestojí vojáci, ale příslušníci zpravodajských služeb. Oblékají se do uniforem bez výložek, které by umožnily jejich identifikaci. Arzenál ukrajinské armády pochází ještě ze sovětských časů. Výzbroj vládních a „separatistických“ jednotek bývá zastaralá. Typickým příkladem mohou být protitankové pušky PTRS 41 nebo samopal PPŠ 41 z časů 2. světové války. Sbírkou výzbroje, techniky a materiálu na obou stranách doplňují zastaralé transportéry Kamaz nebo transportéry řady BTR80, jejichž bojovou hodnotu mají zvýšit dodatečné pancéřové plechy a mříže.

Současně ale Ukrajina ruským ozbrojeným silám slouží jako zkušební polygon, na kterém si lze v ostrém nasazení otestovat nové zbraňové systémy, jako například odstřelovací pušky Vintorez, supermoderní zbraň, která není běžná ani u pravidelných jednotek ruské armády anebo zbrusu nové rakety 9K333 Verba, která je ve výzbroji velmi krátce. Budou-li boje na východě Ukrajiny ještě pokračovat, můžeme očekávat, že se objeví také další nové typy techniky a výzbroje.

Vzhledem ke skutečnosti, že se konflikt nadále vyvíjí, je nyní předčasné dělat konečné závěry. Jedno je ale jasné již dnes. Pokud se konflikt rozšíří na celé území Ukrajiny, bude to mít za následek příchod dalších milionů migrantů z Ukrajiny, z nichž by zřejmě nejvíce směřovalo do jazykově blízkých zemí, tedy i do České Republiky. Proto by se měly ozbrojené síly připravovat obecně na rostoucí riziko migrace obyvatel a z toho pramenící extrémismus a etnické napětí.

Na základě výše uvedených skutečností lze charakterizovat tato bezpečnostní rizika ČR:

1. Imigrační krize a islamizace Evropy. Jde o organizované procesy směřující ke zničení národních států a vytvoření Evropského superstátu. Imigrace je zde použita jako zbraň.

2. Rozsáhlá destabilizace Evropy a jejího okolí spojená se změnou hranic zemí, neústavními převraty, vznikem totalitních režimů s fašistickými znaky, narušením energetických cest a ozbrojenými akcemi mimo režim mezinárodního práva.

3. Pohrůžky informační, psychologické a ekonomické války proti zemím hájícím svoji suverenitu. Může dojít i k pohrůžkám ozbrojenou silou a vyvolání konfliktu mezi zeměmi, včetně konfliktu s využitím nestátních ozbrojených formací.

4. Vznik oblastí destabilizace v Evropě spojené s teroristické činnosti rozsáhlého charakteru.

Na řešení těchto rizik dnes není naše země a její ozbrojené síly připraveny.

3.5. Vstup České republiky do EU, Evropská bezpečnostní a obranná politika

Smlouva o Evropské unii ve svém obsahu uvádí, že čl. 17 tvoří pilíř Evropské bezpečnostní a obranné politiky (EBOP). Tento článek hovoří nejen o možnosti vytváření společné obranné politiky ale i o možnosti dosažení společné obrany. Dále definuje úkoly, které má být EU schopna realizovat. Jedná se o humanitární a záchranné operace, mírové operace a použití bojových jednotek při krizovém řízení včetně operací na vynucení míru. V červnu 1999 se EU dohodla na cílech vedoucích k posílení EBOP, které by jí umožnily provádět autonomní operace s odpovídajícími ozbrojenými silami a bez účasti USA. V Helsinkách v prosinci 1999 byl tento cíl potvrzen. Podle nich členské země EU měly být schopny do roku 2003 rozmístit do 60 dní a na místě nasazení udržet až rok vojenské síly o velikosti až 15 brigád či 60 tisíc osob, které by byly schopny plnit celý rozsah Petersbergských úkolů. Tyto ambice se nenaplnily. Pro řadu operací jsou pro EU naprosto nezbytné kapacity a zdroje NATO (např. systém včasného vzdušného varování AWACS, strategická letecká přeprava atp.) jak s tím počítá již deklarace Washingtonského summitu NATO z roku 1999. EU chybí plánovací kapacity, průzkumné a zpravodajské prostředky, systémy velení, řízení a spojení a také námořní a letecké transportní kapacity.

Pro rozhodovací procesy v oblasti EBOP vytvořila EU i vlastní struktury: politický a bezpečnostní výbor, vojenský výbor a mezinárodní vojenský štáb. Jedním ze zásadních problémů EBOP je prohlubující se zaostávání za USA. Již první válka v Perském zálivu v roce

1991 demonstrovala obrovskou vojensko-technologickou převahu Spojených států nad zbytkem světa, včetně ekonomicky vyspělých zemí západní Evropy. V průběhu dalších let se tato technologická mezera nejen nezmenšila, ale naopak dramaticky prohloubila. Efektivitou armády změřené bojovými schopnostmi dosahuje Evropská unie jedné desetiny úrovně Spojených států.

Vzhledem k omezenosti zdrojů je zjevné, že Česká republika se může zavázat plnit cíle v rámci EBOP pouze tam, kde se shodují s cíli výstavby sil v rámci NATO. Z těchto důvodů vyplývá, že ČR a ostatní státy odmítají možnosti vytvoření systému kolektivní obrany uvnitř EU.

Rozpočet EU na zahraniční a bezpečnostní politiku tvoří pouhých 5,7 %, na rozdíl od zemědělské politiky (43 %), strukturálních fondů (45 %) a svou zprávu, tedy byrokracii a propagandu (5,7 %).

Z uvedených skutečností vyplývá, že těžiště EU není na zahraničně-bezpečnostní politice, ale na rozvoji sebe sama. To se naplno projevilo při současné imigrační krizi, kdy EU není schopna se svou bezzubou politikou a svou bezpečnostní agenturou Frontex zabránit tisícům pašeráků lidí přepravovat migranty na území států EU. Nedokázala zajistit ani elementární ochranu hranic Schengenského prostoru, natož migraci zastavit. Dochází k hrubému porušování tzv. Dublinských dohod, podle kterých má každý imigrant právo žádat o azyl v první zemi EU, do které vstoupí. Tak tomu v praxi není. Dalším opatřením bylo z úrovně EU poskytnutí finančních prostředků Turecku, které není členem EU, jen v roce 2015 3 mld. Euro (81 mld. Kč) na náklady spojené se zadržováním imigrantů na svém území. V roce 2016 požádalo Turecko o další 2 mld. Euro jako navýšení předchozí částky a jeho požadavky na další finanční prostředky nestále vzrůstají. Následně ER a EK požadují po členských státech EU přijímání povinných kvót na přerozdělování imigrantů s každoročním navýšováním. V důsledku toho přišlo jen v roce 2015 do sousedního Německa více než 1 milion převážně ilegálních imigrantů, mezi kterými jsou rozptýleny stovky jedinců, stoupenců radikálního islámu, podporující takzvaný samozvaný Islámský stát. Tato migrace pokračuje dále. V řadě zemí EU jsou trvale platná bezpečnostní opatření v souvislosti s pácháním teroristických útoků přívrženci radikálního islámu. Ukazuje se, že státy, které si přijaly vlastní bezpečnostní a

ochranná opatření např. stavbou plotů, tuto problematiku zvládají. Paradoxně tyto státy sdílejí za tato opatření ze strany EU kritiku.

Tyto skutečnosti jasně ukazují, že EU je jako projekt chybný, marnotratný a nefunkční. Zcela chybným bylo přijetí Řecka jako členského státu, kde soustavně probíhá zcela nesmyslná sanace v souvislosti s propojením s ekonomicko-politickými zájmy jednotlivých politiků EU a MMF. Vlastní původní základní principy EU, tedy principy volného obchodu a pohybu osob, byly negovány Lisabonskou smlouvou, kterou přišla ČR a ostatní malé členské státy o suverenitu.⁵ EU měla ambice stát se Spojenými státy evropskými, ale stala se postupně zcela nefunkční organizací, která není schopna zajistit elementární bezpečnost členských států EU. Proto na ni nelze v otázce Evropské a bezpečnostní politiky nadále spoléhat.

4. REFORMY ARMÁDY

V čele Ministerstva obrany se za 26 let vystřídalo 16 Ministrů obrany, přičemž každý měl jinou vizi a koncepci. Někteří z nich se dopustili řady neuvážených kroků a rozhodnutí, které mají za následek fatální následky, se kterými se armáda potýká do dnes. Za všechny jmenujme jenom neuvážený nákup 72 ks bitevníků L-159, které Ministerstvo obrany nemůže prodat komukoliv, neboť v nich jsou zabudovány přístroje a avionika zahraničního výrobce, která podléhá jeho souhlasu s prodejem. Jenom jejich skladování a údržba stojí armádní rozpočet miliony Kč ročně. Obdobně byly uzavřeny i nevýhodné smlouvy spojené s nákupy letounů CASA, obrněných vozidel PANDUR, DINGO a IVECO atp. Pronájem nadzvukových letounů JAS-39 GRIPEN byl politickým rozhodnutím a v konečném důsledku správným. Vyřešilo obměnu nadzvukového letectva po sovětských letounech MIG-21 bez akvizice USA nabízenými letouny F-16. Náklady na jejich provoz a údržbu však podstatným způsobem zatěžují rozpočet výdajů Ministerstva obrany.

Vybudování plnohodnotné a vyvážené plně profesionální armády státu naší velikosti vyžadovalo finanční prostředky odpovídající 2,2% HDP. Snížily se počty osob v armádě z plánovaných 45 tisíc na cca 40 tisíc, a mohlo se později v roce 2007 přejít na postupné snižování podílu obranných výdajů na HDP až pod 2% pouhým udržováním stejné reálné výše

---

⁵ Lisabonská smlouva změnila poměr hlasování EU z prosté většiny na kvalifikovanou většinu 62% populace, což zásadním způsobem zvýhodňuje velké státy od malých;

rozpočtu armády. K tomu bohužel nedošlo. Především však reforma počítala s příliš optimistickými předpoklady v oblasti finančních zdrojů. Počítala s vyšším růstem ekonomiky, a tudíž i vyšším HDP. Počítala se stabilním podílem 2,2% HDP, zatímco ten byl permanentně snižován, kdy v roce 2008 byl pouhých 1,35 % HDP. To vše způsobovalo podfinancování reformy a reformy reforem a k významným nesystémovým škrtnům v oblasti akvizic doprovázenými různými korupčními skandály.

Od roku 2002 až do dnešních dnů dochází k permanentnímu snižování zdrojového rámce v poměru k HDP na dnešních 1,04 %. Vlády se z důvodu narůstajících mandatorních výdajů a neuvážené sociální politiky postupně rozhodly sáhnout k rozpočtovým škrtnům tam, kde se budou ozývat nejmenší protesty. Tedy v armádě. Výsledkem byla nutnost vypracovat novou reformu armády. Původní reformní koncept měl některé chyby. Počítal s příliš velkým počtem lidí a plánované počty techniky i zásob byly stále příliš vysoké a jejich provoz, údržba a skladování tak zbytečně odčerpávaly rozpočtové prostředky. Řídící a velící struktura byla předimenzována. Ministerstvo bylo odděleno od generálního štábu, existovaly mnohé duplicity a multiplicity struktur a celé uspořádání spíše vedlo ke konkurenci a nevykonnosti. Budování 5 vyšších velitelství bylo nereálné. Koncept reformy také prakticky nepracoval s projektem aktivních záloh a tzv. rezervními komponenty armády. Jednalo se pouze o několik symbolických jednotek. Vyspělé profesionální armády však jsou v případě potřeby založeny na doplňování záložních komponentů, především u jednotek bojové podpory a zabezpečení. V resortní koncepci bylo zbytečně mnoho jednotek vytvářených profesionálními vojáky, zatímco mohly být tvořeny aktivními zálohami.

Znamená to, že všechny předchozí koncepty reforem byly podfinancované a vyžadovaly propuštění velkého množství osob, byly příliš ambiciózní, rozmáchlé a velkorysé a mohly vyjít jen v ideálním případě, kdy by všechno fungovalo optimálně. Neobsahovaly prakticky žádné rezervy.

5. POPIS SOUČASNÉHO STAVU ARMÁDY

V minulých 20 letech došlo k destrukci obraných schopností České republiky. Součástí procesu ztráty suverenity je proces přeměny AČR v malý expediční sbor, který ztratil schopnost samostatně bránit vlast. AČR je redukována a reorganizována pro potřeby společných operací,

keré se dají spíše označit za operace v zájmu jiných zemí než je Česká republika. Dlouhodobý charakter a vzdálenost činí tyto operace nákladnými a vyčerpávají rozpočet armády. Dnes je naše armáda malá, neúplně vybavená a bez záloh. Neexistuje jasná koncepce jejího rozvoje pro potřeby boje na vlastním území při obraně teritoria a rovnoměrné obrany země.

Některé složky armády dlouhodobě neinvestují do rozvoje svých schopností, z důvodu nedostatku finančních prostředků. Některé vojenské útvary jsou naplněny na pouhých 60 %, což ohrožuje jejich bojeschopnost. Hlavním důvodem současného neutěšeného stavu naší armády jsou naprosto nedostatečné početní stavy vojáků a klíčových druhů vojenské techniky, neexistující systém přijímání a výcviku záloh při uvádění do vyšších stupňů BoPo, špatné logistické zabezpečení a malé zásoby munice. AČR má stále předimenzovaný řídicí, podpůrný a zabezpečovací aparát na úkor svých výkonných složek. AČR je využívána na akce, které nejsou jejími úkoly a které degradují schopnosti jejich příslušníků do pozic srovnatelných s pořadatelskou službou na fotbalových stadionech.

Názorným příkladem je střežení muničního areálu ve Vrběticích, kde byla uskladněna munice civilních firem a liknavostí a nedůsledností státního dozoru nad oblastí odprodeje munice a jejího skladování zde došlo k rozsáhlému výbuchu, který měl za následek 2 mrtvé. Vyšetřování příčin tohoto incidentu ještě ani nezačalo, protože dochází stále k odstraňování nevybuchlé munice rozptýlené v důsledku výbuchů po celém areálu. Armáda okolo celého areálu staví oplocení, což také nesouvisí s úkoly armády. Nedochozí v plném rozsahu k plánované obměně výbroje, techniky a materiálu po dosažení konce jejich životního cyklu. Budovány jsou prioritně pouze jednotky určené pro nasazení do zahraničních operací na úkor ostatních složek Armády. To vede k postupné ztrátě bojeschopnosti a demotivaci toho nejcennějšího co armáda má, svých lidí. AČR má kvalitní speciální síly o malém počtu a 8 neúplných bojových praporů pozemního vojska, přičemž pouze 4 jsou mechanizované v kombinaci s výsadkovými. V katastrofálním stavu je dělostřelectvo. Bylo zrušeno raketové dělostřelectvo a zůstalo 24 zastaralých samohybných houfnic. Vojska jsou prakticky bez účinné těžší palebné podpory. K dispozici je cca 30 modernizovaných tanků a zhruba 100 zastaralých bojových vozidel pěchoty. K nakoupeným OT Pandur nejsou k dispozici PTRS. Chybí početnější moderní lehké protitankové zbraně.

Letectvo má k dispozici 14 stíhaček JAS-39 Gripen a pouze 24 PLŘS AMRAM středního doletu. Dále letku lehkých bitevních L-159, bez zakoupené účinné výbroje proti pozemním cílům. Jde

o absurdní plýtvání prostředky. Protivzdušná obrana má jen 18 systémů krátkého dosahu a 4 modernizované archaické systémy KUB. Není schopna účinně bránit vzdušný prostor země, ani chránit vlastní vojska. Armáda má 2 stacionární moderní radary s minimální životností v případě konfliktu. Nedisponuje moderní mobilní radarovou technikou⁶. V případě konfliktu ztratí i kontrolu vzdušného prostoru.

Mobilizační schopnosti armády se dramaticky snížily. AČR není schopna zajistit základní obranu teritoria a území republiky svými vlastními silami. Roty aktivních záloh nejsou svým počtem cca 100 mužů v kraji schopny nahradit potřebné zálohy. Počet cca 6000 mužů bojových jednotek nestačí na prostou kontrolu hranice a její uzavření před pronikáním neozbrojených davů ilegální imigrace. V případě masivní činnosti islamistů spojené s masovými nepokoji a terorem nebude dostatek sil na zajištění bezpečnosti na území České republiky.

Zásadní vliv na bezpečnost země má ztráta branné připravenosti obyvatel. Občané jsou dlouhodobě přesvědčováni, že obrana země je věc, která se jich už netýká.

6. NAVRHOVANÉ ZÁSADY KONCEPČNÍCH ZMĚN

Na základě výše uvedených skutečností navrhuje SPD v otázce koncepčních změn v resortu Ministerstva obrany uplatňovat tyto zásady:

Zásada č. 1

Nelze se spoléhat na zajištění obrany země státy NATO. Základní orientace jádra armády musí být obrana svrchovanosti a nezávislosti území našeho státu. Je nutné vytvářet spolupráci se státy V4, nebo dalšími státy, kde bude na rozdíl od NATO garantována okamžitá vojenská pomoc včetně jaderné odvety v případě použití zbraní hromadného ničení proti ČR. Jednotky AČR musí být schopny vést operace hlavně na našem území a dále v omezené míře zahraniční operace v boji s terorismem. V rámci spolupráce se státy V4 budeme prosazovat integraci opravárenských, výcvikových a některých logistických kapacit a navrhovat společné akvizice. Budeme usilovat nejen o vytváření společných jednotek, ale i podporovat bilaterální integrační tendence v oblasti protivzdušné obrany státu a letectva.

---

⁶ V současné době vláda ČR projednává nákup 8 ks radarů v ceně 3,6 mld Kč.

Zásada č. 2

Primární z hlediska obranného plánování a plánování sil musí být pro nás vlastní obrana ve spolupráci se státy V4 , NATO a EU. V rámci NATO budeme plnit smluvní závazky v rámci Washingtonské smlouvy mimo účasti v zahraničních operacích, kterých se zúčastníme pouze v případě mandátu RB OSN. K tomu provedeme snížení osob vysílaných do mezinárodních štábů NATO a EU minimálně o 50 %. Do cílů v rámci evropské bezpečnostní a obranné politiky se budeme zapojovat pouze v případě, pokud se bude jednat o operace pod mandátem RB OSN.

Zásada č. 3

Znovuvybudování českého zbrojního průmyslu a navázání na slavnou tradici českých zbrojovek a zbraní. Veškeré významné akvizice pro Armádu ČR primárně zabezpečovat z domácích zdrojů, pokud to bude možné. Je nutné využívat efektivní možnost modernizace starší techniky a unifikace.

Zásada č. 4

Snížení provozních nákladů na celkový chod Ministerstva obrany. K tomu bude provedeno v etapách zásadní snížení počtu zaměstnanců v civilně-správní části Ministerstva obrany a jeho přímo podřízených útvech a zařízeních. Bude provedeno přehodnocení počtu a účelné využití stávajících objektů Ministerstva obrany. Je třeba urychlit odprodej nepotřebného majetku a zamezit veškerým zbytečným výdajům a nehospodárnostem zejména u podniků, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo obrany. Tímto opatřením chceme posílit složku výkonnou na úkor řídicí.

Zásada č. 5

Prosazování změny stávající organizační struktury AČR tak, aby při využití stávajících „tradičních“ posádek a dislokačních míst byla zabezpečena rovnoměrně obrana území ČR. K tomu je třeba reorganizovat AČR jako celek a přizpůsobit způsob jejího velení a řízení. SPD bude prosazovat rozvíjení schopností AČR pro zabezpečení obrany území našeho státu. Tyto schopnosti budou podmíněné adekvátní technologickou a organizační úrovní.

Zásada č. 6

U Pozemních sil jejich současná organizační struktura odpovídá nasazení do mírových operací a je bez prvků bojové podpory a zabezpečení. Do organizačních struktur existujících mechanizovaných brigád je nutné mírově začlenit prvky bojové podpory a zabezpečení. Takovéto jednotky jsou potom schopny vézt plnohodnotně bojové úkoly (obrana, útok a jiné taktické činnosti) na území státu.

Pozemní síly je potřeba zásadním způsobem posílit na úroveň dvou mechanizovaných brigád (8 mechanizovaných praporů). Tyto prapory musí mít 100% naplněnost a musí být vybaveny těžkou technikou a odpovídající palebnou silou včetně tanků. Techniku těchto praporů lze zajistit modernizací stávající starších zbraní. Úkolem těchto praporů je okamžitá rozhodná reakce na ohrožení státu s cílem získat čas pro nasazení záloh. Vytvoření unifikovaných mechanizovaných praporů přinese řadu pozitivních efektů, jako např. sjednocení učebně výcvikové základny. Samotná akvizice techniky je jen částí projektu, na kterou musí navázat rozpracování doktríny, taktických postupů, doporučení nejvhodnějších způsobů výcviku a bezpečnostních opatření, které se dále promítnou do řady pomocných dokumentů.

Unifikace techniky by byla příležitostí k dosažení vyšší úrovně systému přípravy, což se následně pozitivně promítne i do úrovně bojeschopnosti jednotek. Shodná struktura mechanizovaných praporů by také umožnila jednodušší výměnu personálu mezi jednotkami a přispěla k realizaci systému kariérového růstu. Pro boj s teroristy obnovíme brigádu speciálních sil. Je nutná zásadní modernizace dělostřelectva, včetně znovuzavedení raketometných systémů. Obnovíme ženijní brigádu s kapacitou na řešení živelných katastrof. Nebudeme budovat nadměrné kapacity chemické a biologické ochrany. Rozhodneme o další existenci využití Centra ochrany proti ZHN (COE) ve Vyškově, Centra biologické ochrany v Těchoníně a o Mnohonárodním centru pro koordinaci logistiky (MLCC) v Praze.

Naše armáda by měla mít schopnost poskytovat jednotky pozemních do stupně prapor a adekvátně vzdušných sil pro účelově utvářená úkolová uskupení pro zahraniční operace pod mandátem OSN.

Vzdušné síly musí zajistit základní úkoly protivzdušné obrany státu, minimální podporu pozemních sil a leteckou dopravu. Je potřeba zásadním způsobem vyřešit posílení a modernizaci protivzdušné obrany státu. Nebudeme navyšovat počet 14 letounů JAS-39 GRIPEN a ukončíme provoz letounů L-159. Letouny JAS-39 GRIPEN doplní 8 cvičných letounů

a bude pořízena moderní výzbroj. Zachováme stávající kapacity vrtulníkového letectva s modernizací zavedených typů. Nebudeme navyšovat leteckou přepravní kapacitu. Protivzdušná obrana bude zajištěna navýšením počtu systémů krátkého dosahu (do 10km) a 4 moderními systémy středního dosahu (do 50km). Je nutná akvizice moderní mobilní radarové techniky a udržení kapacit REB.

Zásada č. 7

Obrana teritoria, objektů důležitých pro obranu státu (ODOS), operační přípravy státního území (OPSÚ) a ochrana objektů kritické infrastruktury bude jedním z hlavních bojových úkolů AČR.

Za tímto účelem je potřeba změnit charakter Krajských (zemských) vojenských velitelství ve smyslu teritoriální odpovědnosti v případě obrany teritoria a státní hranice. Uzávěra, resp. obrana státní hranice na vybraných úsecích, bude organizována s cílem nedovolit proniknout do vnitrozemí skrytě bojujícím silám, teroristům a běžencům.

Chceme provést změnu financování konceptu Aktivních záloh. Bývalí profesionální vojáci budou tvořit zálohu profesionálního jádra armády. V oblasti přípravy obrany území státu v krajích vytvoříme výcvikové a mobilizační prapory na snížených počtech (cca. 300 profesionálních vojáků) s úkolem provádění výcviku záloh a při ohrožení vytvářet lehké brigády (se 2-3 prapory) na doplnění nasazených mírových sil. Zálohy budou vytvořeny na základě intenzivní vojenské přípravy v délce 8 týdnů⁷ a následně 4 krát 2 týdny cvičení do čtyřiceti let⁸. K vojenské přípravě budou povoláni zdravotně způsobilí muži a dobrovolně se hlásící ženy nejdříve v termínu mezi ukončením středoškolského studia a nástupem na vysokou školu, nebo do zaměstnání. Obsahem bude základní střelecký výcvik a činnost jednotlivce na bojišti. Muži budou mít možnost vojenskou přípravu odmítnout čestným prohlášením, že odmítají nastoupit k přípravě obrany země. Součástí přípravy bude složení vojenské přísahy. Výzbroj těchto brigád budou tvořit pěší zbraně, ženijní prostředky, ruční protitankové a protiletadlové systémy a lehké minomety. Mobilitu zajistí lehká obrněná a terénní vozidla.

---

⁷ V tomto případě bude náklady na zdravotní a sociální pojištění hradit stát;

⁸ V tomto případě budou náklady ušlé mzdy hrazeny státem.

Zásada č. 8

Budeme navrhovat změnu profesního vzdělávání vojáků s cílem posílení vlastenectví a přípravy na obranu vlastního státu. Vojenské školství musí klást mnohem větší důraz na přípravu vojsk v poli. Další postup v otázce Akademického vzdělávání bude předmětem odborné diskuse s cílem snížit a následně sloučit všechny vědecké instituty, ústavy a agentury do jednoho celku.

Zásada č. 9

Změnou Zákona o dani z příjmu zrušíme zdanění výsluhového příspěvku příslušníků ozbrojených sil. Provedeme přehodnocení pracovních smluv u občanských zaměstnanců pobírajících výsluhový příspěvek s cílem tyto smlouvy ukončit. Tímto opatřením podpoříme služební zákon a otevřeme armádu odborníkům z civilního sektoru.

Zásada č. 10

V rámci kariérního řádu budeme prosazovat změnu systemizace funkcí s cílem zabezpečit rotace osob na funkci po 3-4 letech služby po vzoru vyspělých armád. Zároveň je potřeba snížit tabulkové počty osob v nejvyšších hodnostních sborech ve prospěch nižších hodnostních sborů tak, aby byla minimální doba výsluhy v hodnosti 3 roky a maximální doba výsluhy v hodnosti 4-5 let. Tímto způsobem se zabezpečí průběh služební kariéry vojáků v jednotlivých hodnostních sborech s cílem motivace těch nejlepších v návaznosti na potřebné vzdělání.

Zásada č. 11

Vláda musí stanovit koncepci energetické a potravinové bezpečnosti země. Je nutné vytvořit základní rezervy pro mimořádné situace a mobilizaci země. Ve spolupráci s ministerstvem školství zavedeme do škol témata branné výchovy a civilní obrany. Podpoříme dobrovolné branné aktivity v rámci Sokola a dalších zájmových organizací a tak zapojíme občany do obrany země.

7. ZÁVĚR

Politickou realitou je soustavné krácení rozpočtových prostředků na obranu. Náklady na rozpočet MO ve výši 1,03 % HDP na 1 rok jsou nedostatečné. Koncepte výstavby Armády České republiky (KVAČR) schválená vládou ČR v lednu 2016 není pro svou délku zpracování s ohledem na měnící se bezpečnostní prostředí zpracována reálně. Nebere dostatečný ohled např. na enormní nárůst extrémismu spojený s migrační krizí, která se neustále prohlubuje. Podle KVAČR teritoriální obrana vychází z konceptu plnit tento úkol v dekádě a s podporou spojenců (NATO), tedy bez vlastních teritoriálních sil a sil územní obrany. Pokračuje se v budování kapesní drahé armády neschopné reálně a účinné obrany země. V tomto konceptu Armáda počítá s akvizicemi ve výši 460 mld. Kč do roku 2025. Zahrnuje zbytečné akvizice do techniky potřebné hlavně k zahraničním expedicím.

AČR je dlouhodobě podfinancovaná. SPD bude prosazovat stabilitu výdajů na obranu ve výši 1,6% HDP. Armáda se musí orientovat na vybudování vojska schopného bránit území vlastního státu a v případě potřeby mít schopnost na svém území přijmout na posílení vlastních schopností vojska koaličních států. Do spojeneckých sil bude armáda poskytovat jednotky nejvýše velikosti praporu (nebo ekvivalent letectva) a to výhradně pod mandátem RB OSN. Budeme plnit závazky z NATO v rámci článku 4 a 5 Washingtonské smlouvy. Chceme spolupracovat se Slovenskem a dalšími státy V4, a budeme hledat a vytvářet i další formy spolupráce s ostatními státy pro diverzifikaci zabezpečení suverenity, bezpečnosti a nezávislosti ČR.

Důraz musí být kladen na schopnost bránit vlastní území a intenzivní výcvik ve stávajících výcvikových prostorech. Jednotky musí být mobilní, udržitelné, dobře vycvičené a kvalitně vybavené. Musí mít schopnost bojovat při obraně vlastního území, v intenzivním válečném konfliktu a při asymetrických operacích jako je boj proti mezinárodnímu terorismu. V případě agrese proti České republice musí být AČR schopna klást účinný odpor s využitím symetrických i asymetrických metod boje.

AČR musí zásadním způsobem posílit sbor aktivních záloh a tvorbu záloh pro mobilizační rozvinutí. Zavedení vojenské přípravy je zásadním prvkem obnovení obranných schopností občanů země. Je to obnovení čestného práva občana bránit svou vlast. Tímto opatřením posílíme vlastenectví a občanskou angažovanost při obraně vlastního státu. Musí dojít k

dramatickému navýšení bojových možností armády. Vlády při provádění armádních reforem selhaly a selhávají. To si však naše armáda vůči ochraně suverenity našeho státu dovolit nemůže!

V Praze dne 8. března 2016